

נכתב על ידי הרב עקיבא משה סילבר

מי שאין לו קטן שישתה היין במוצאי שבת חזון האם עדיף
להבדיל על בירה או להבדיל על יין ולשתות לבד

עדיף שישתה בעצמו.

מקורות:

עי' בתשובה אחרת [ד"ה האם אפשר לעשות הבדלה על בירה וכו'] שהרחבתי בענין ההבדלה על בירה שאינו פשוט כהיום כאן בא"י לעשות כן משום שדעת החזו"א וסייעתו שאין זה נחשב חמר מדינה וגם בפוסקים יש לשונות שהגדרת חמר מדינה הוא עיקר שתיית בני העיר (עי' משנ"ב סי' רעב סקכ"ד), וגם פשטות הגמ' ופוסקים שאין שייך לעשות הבדלה על חמר מדינה כשיש לו יין להבדיל עליו, ומצב דידן הגם שהיין ביוקר ונזכר בהל' בהמ"ז שיש בו שייכות להחשיב כמו שאין יין היינו דוקא לענין בהמ"ז שהמנהג כהדעה שבהמ"ז אינה צריכה כוס, וגם יש סברא דדוקא בבהמ"ז אם יצטרך כוס בכל ברהמ"ז בבוקר ובערב לא יוכל לעמוד בזה ורק מחמת כן חשיב כאין יין מצוי (כמו שצידדתי בדברי בקול הלשון בשו"ע שם), ומה שאינו רוצה לשתות מצד מנהג אבלות אינו ברור שנחשב שאין לו יין מאחר שנזכר בפוסקים [ברמ"א סי' תקנא ס"י שהוא מקור דין זה] שכשארין לו תינוק ישתה בעצמו.

ולכן עדיף להבדיל על יין ולצאת לכו"ע ולשתות לעצמו שהוא עושה כדין לכו"ע משיעשה דבר שיש לו צד מעיקר הדין שעושה שלא כדין.

ויש להוסיף עוד דהענין שלא לשתות בעצמו הוא מצד מנהג ואילו הענין לעשות הבדלה בעצמו הוא לחשוש לצד חשוב בדינא דגמ'.

ויש להוסיף עוד דבלאו הכי יש שנהגו האידנא שגדול ישתה לכתחילה [עי' דינים והנהגות חזו"א פ"כ אות ח והליכ"ש פי"ד סכ"ז והערה לז] ועי"ש בטעם הנהגה זו.

ואם אפשר לעשות הבדלה על מיץ ענבים מה יעשה הרחבתי בנידון זה בתשובה דלהלן.

